

Udako arratsaldea zan. Txitxarrak kanta-
kantiari niarduen; itariak, barre ta sentso,
pos-giro epelean, garia ebaten.

Antxe bertan, gari-solo alboan, txiñurri
talde bat bizi zan. Eta, dakizunez, txiñurri-
pilloetan, kanpotik lur-meta andia euki
arren, guk ez dogu barruan gordeta dau-
kien ezer ikusten; baiña an ez da ezertxo
be palta. Zomorro txiki oneik bai dirala az-
kar eta eratsiak! Luzaro egon oi gara, ta
ategiñez, eurai begira.

Uda atan txiñurri-pilloetako ate guztiak
edegi ziran; bai ta bertako biztanle guztiak
urten be, negu osoan inondik ibilli barik
igaro eban ezkerro, mundu zear txango po-
lit batzuk egitiik, bertan zer jazo zan ikus-
miñez erreta. Eguzkia dirdirka ikusi eban,
arazari umotuz astun zugatzak eta urrezko
garihuruz beteta soloak. Pozez jautzika ipi-
ñi ebazan onek.

—Ederra, oso ederra! —iñoen gazteenak
esku-joka, adurtxango ta askatasun zale.

—Tira, ez egizue zarata larregi atara, da-
na elduko da-ta. Orain, len-lenen egin bear
dozena auxe; aletegietako zokondo ta baz-
ter guztiak garbitu, gari barria sartu dai-
gun; arazo au amaitutakoan, egin zeinkie

TXINURRI NAGIA

Itaillaldi bat or landa ta solotatik zear; bai-
ña orain ekin guztiok lanari.

—Bai, bai, pozik egingo dogu; goazen
bertatik.

Txiñurri guztiak, amantal luzeak jantzi
ta euren amatxoan ondoan jarri ziran lan-
nean. «uri» osoa garbitu ta txukuntzen;
bakoitza bere egoitzean, danak daukie ba
euren etxetxo garbi ta ondo atondua, eta
epe luzea bertan igaro bear izan arren, ez
yake ezertxo be palta.

Egialean inarduen guztiak, «Baltzika»
eritxon bat izan ezik; au bere uriko atean
geratu zan. Lur-zotal artetik begira ta beso
biak gurutzaturik, andik igaroten ziran be-
re laguntxoak ikusi bai, baiña arei lagun-
du ta bearrik egiteko asmorik ez eban an-
tza; besteak bai, benetako txiñurriak zira-
lako, bakoitzak bere amatxori laguntzen eu-
tsan, garbiketa-lana albait eta ariñen ama-
turik, solo-muna ta landa zear urten edo

bestarik ezean, mats-adar nai geriza-zaga-
tzen batera igon eta an oigetako asmoz.

«Baltzika» egoan ate aurretik bateren
bat igaroten zan bakoitzean, ezer egiteko
ikusirik, esaten entsoen:

—Gaiñorik al ago, «Baltzika»?

—Ez, ez!

—Zergatik ez don, ba, eure etxea pizkat
garbitzen, premiñan dagon ezkerro?

—Gero egingo dot! —erantzun oi eban
txiñurri nagiak, ikustokitik zirkiñik egi-
teke.

«Baltzika», bada, ameslari zenduan, eta
an inguruko etxerik ederrenean biziko zala
uste eban; leku eguzkitsuan, ziñez; etxea
garbitu, garia batu ta aletegiak nok bete
izango eban, urrean; orretarako morroi tal-
dea izango eban, ets ez eukan zetan ardu-
ratu ta buruko miñez ibilli, Ames onek li-
lluratuta ebillen aurreko udatik; orduan,
bada, lagunakaz janari bila joanik, bedar-
tza baten galdu zan, eta andik urtetako es-
tu ta larri, beste «uri» batera jo eban, eta
areik bai eroiela bizi nasai ta eroso!

Egun batzen buruan garbiketa amaitu
zan, eta txiñurri guztiak, andi ta txiki,
«uriko» ate nagusian alkartu ziran. Erregi-
fiak, geriza lore txortaz egindako bakaalki
ederrean jesarrita, onela itz egin eutsen:

—«Ene alabak: Beste urtetan lez, eldu
yaku negurako jatekoa batzeko garaia, ots,
bakoitzak zeuen sukaldeetako zorionerako
lan egiteko garaia. Zoaze bakean, eta gaz-
teenak bioaz zarren atzetik, oneik bait-dau-
kie zentzun eta sen geiago, ta eurok eraku-
tsiko dautzue zer egin... Labore ta ale ba-
tzean, zur jokatu: garia dozue onena, ta
zomorro, zizka-mizka ta onelako mizkeri-
rik, ezer bez».

—Gora gure erregiña!

—Gora!!

Alkar besarkatu poz zorionez gaiñezka,
ta joan ziran batzuk emendik eta beste ba-
tzuk andik; eta, andrazkoak ziran ezkeró,
berbara biziz autuan joiazan.

«Baltzika», urtetako erregiñaren baiez-
koa euki ebanekoxe, bere amets-etxerako
bidea artu ta solo ta ortuetara zuzendu zi-
ran beste lagunakandik banandu zan.

—Etzatoz gugaz? —itandu entsoen.

—Ez, lagunak, ez.

Eta, espaz ez, baiña errokiz, zumardi za-
balean zear ikusi eban urrintzen; eta, os-
tondu zanean, etziran geiago, aregaz go-
goratu.